

Hoy, Pare, Makinig Ka

Higit pa ko
sa malambot na dibdib
at balakang
at mabangong kutis;
May utak akong gumagana
bentekwatro oras,
at itong pagitan ng
dalawang hita'y
hindi kuwitis na sisindihan
o dambanang pipilahan.

Dantaon akong nanganay
sa isang pag-asang
naging daing,
naging impit,
naging sigaw sa bulkang
dudurog sa mga mitong
nagpasalin-salin;

Hindi ako tadyang-tao't
aliping panubos.
Ako'y ako, higit kalahati ng mundong
pinagpala't binusabos.
Ako'y sila:
ina, anak
bata, lola
turista, magsasaka
madyungera;
asawa, kalaguyo,
birhen, pampam
bayani, pusakal

Muslim, Igorota
kalipi,
kaakbay,
kapantay.

Hoy, Pare, Makinig Ka't
ibaon mo ang kapangyarihang
iral ng pagkamacho;
Ito ang katotohanang
tanging puno't dulo:
Sa Kasaysayan, yakap ko
ang lupang sinaka't inararo.
Ang abot mong bituin ay siya
ring tangan ko;
Sa pagsulong, magkasabay tayo!

Ruby Palma Beltran

Quintessence of Dust
(Or Urduja, to her suitors)

LISTEN, BROTHER;

I am more
than a pair of breasts
and hips
and scented skin;
I have brains
that function every hour
and this, between my thighs,
is not my only power.

I am more
than the tears,
more than the softness-
a hope to which
all muscles cling;
pillar, and not frailty,
all seasons, and not just spring.

LISTEN, BROTHER,

to my history of sighs
that has turned to pain
that has blown to anger
that has raised a storm
to flood all myths:

I am not of your ribs,
nor mother earth's,
nor a goddess from the sea;

I am a people, half the races,
a thousand voices, a million faces:
mother, daughter
priestess, mate
patriot, fugitive
rival;
virgin, harlot
friend and stranger
master, slave
equal!

(Translated by the author from the original "Hoy Pare,
Makinig Ka".)

Kay Rosa, na Mahilig sa Romansa

Masama 'yang sikdo
ng pusong maga sa "Mills and Boons."
Ang dulserang tuntungan nila'y
romansang utak-anak
ng mundong pipi't bulag.
Tingnan mo: ang mga bituin doo'y
hindi hiyas, kundi
mga ukang bangkay sa sinisinagan
ng pilak-kalansay;
Ang mga dama't kabalyero ay pinaiikot
ng lumang tanaw sa pag-ibig
at tunggaliang salat
sa pagka-magkapantay,
Amuyin mo ang sariling pawis at
nakhak na sa paghihikahos —
ang bango ba nila'y makapagbibigay-tubos?
Makinig ka sa hampas ng gabi't
alingawngaw ng dilim —
para bang nagkikimkim, naghahanda
sa umagang tutunaw sa
madaya at sakim.
Tiklupin mo ang librong
lagas na ang mga dahon, at
makidaloy sa bagong hamog ng panahon;
Dito, sabay tayong sasaysay at gagalaw
sa isang kuwentong
tayo ang tatakda!

Ruby Palma-Beltran